

TILSYNSRAPPORT

Børnehaven Karolinelund

Aldersintegreret
Karolinelundsvej 50, 9000
99823315 /99823315

Dato for tilsyn: 04-04-2022
Dato godkendt: 18-05-2022
Godkendt af: Britta Malgo Andersen
Rapporten er dannet den: 11-09-2023

Område

Sønderbro

Deltagere

Louise, Pædagog
Tove, Pædagog
Niklas, Forældrebestyrelsesrepræsentant
Lisbeth, Forældrebestyrelsesrepræsentant
Jane Kortsen, Pædagogisk leder
Karen-Bodil Hejlesen, Dagtilbudsleder
Britta Malgo Andersen, Tilsynsførende

Pædagogisk personale benævnes i det efterfølgende "pp"

Læsevejledning

Denne rapport afspejler tilsynspraksis gældende for dagtilbud 0-6 års området i Aalborg Kommune. Centralt for det pædagogiske tilsyn er, at det sker ud fra en kontrol- og udviklingsorienteret tilgang, med det formål at understøtte den fortsatte kvalitetsudvikling i dagtilbuddet. Tilsynet sker hvert 2. år.

Der henvises til Koncept for pædagogisk tilsyn- på det samlede 0-6 års område Aalborg Kommune:

<https://www.aalborg.dk/media/12621662/koncept-for-paedagogisk-tilsyn.pdf>

Rapporten indeholder dels elementer fra dialog, observation og eventuelle udviklingspunkter.

Dialogen tager afsæt i temaerne: Det fælles pædagogiske grundlag, Tidlig opsporing, Sociale fællesskaber der rykker, Sprog, Sundhed og Overgange.

Observationen knytter sig særligt til temaet Sprog.

Udviklingspunkter fremsættes af den samlede deltagerkreds.

Ud fra ovenstående vurderes arbejdet og indsatserne med temaerne ud fra et vurderingsgrundlag bestående af vurderingskriterie(r) for det enkelte tema, og indplaceres efterfølgende på følgende niveauer:

Fuldstændig opfyldelse

Der er ingen væsentlige bemærkninger - Kræver ikke, at der præsteres ekstraordinært, men angiver, at kriteriet er fuldt ud opfyldt.

Omfattende opfyldelse

Der er få mindre væsentlige bemærkninger - Indsatsen tilpasses i forhold til de bemærkede områder.

Delvis opfyldelse

Der er få væsentlige bemærkninger - Indsatser tilpasses i forhold til de bemærkede områder.

Begrænset opfyldelse

Der er væsentlige bemærkninger - Der er behov for en ny indsats på de bemærkede områder.

Utilstrækkelig opfyldelse

Der er adskillige væsentlige bemærkninger - På de bemærkede områder skal ny indsats iværksættes.

Endeligt sammenfatter konklusionen det centrale for tilsynets indhold.

Konklusion fra tilsynet

Generelt:

Det vurderes at der arbejdes med den lov- og forvaltningsmæssige ramme for alle temaer.

På baggrund af den beskrevne pædagogiske læreplan, observation og tilsynsdialog efterlades der indtryk af, at der i høj grad arbejdes bevidst med afsæt i Det fælles pædagogiske grundlag og den beskrevne pædagogiske læreplan. Ligesom der gennemgående for alle temaer opleves overensstemmelse mellem den skriftlige læreplan, observation og tilsynsdialog.

Der efterlades indtryk af, at der arbejdes med en særlig faglig bevidsthed ift. at støtte op om det enkelte barns udvikling, trivsel og dannelse. Der er fokus på at tilretteægge en praksis der sikre at læring sker gennem hele dagen, både i de daglige rutiner, planlagte aktiviteter og børneinitierede aktiviteter. Der arbejdes med medinddragelse og demokrati, hvor barnets stemme vægtes fx ift. aktiviteter, og indretning af institutionen.

Der efterlades indtryk af, at der i særlig høj grad arbejdes med at skabe en pædagogisk praksis, hvor der er arbejdes bevidst med relationers betydning. Ligesom der er fokus på at skabe inkluderende børnefællesskaber, hvor der opmærksomhed på, at alle børn føler sig inkluderet og som en del af børnefællesskabet.

Der efterlades indtryk af, at der vægtes et åbent og tæt forældresamarbejde, omkring barnets trivsel og udvikling, ligesom der ved behov er fokus på at inddrage tværprofessionelle samarbejdspartnere.

Tilsynet peger på følgende udviklingspunkter:

- I tillæg til det allerede eksisterende arbejde, kan der med fordel arbejdes videre med inddragelse af børneperspektivet i en vurdering af børnemiljøet, fx med fokus på systematik og metodevalg.

Dialogspørgsmål

---

1 - Dagtilbuddets forberedelse forud for tilsyn

1.1 - Hvordan er der arbejdet med forberedelse forud for tilsynet?

Besvarelse

Institutionen fortæller følgende:

Indledningsvis fortæller pædagogisk leder om institutions opstart, herunder at institutionen er bæredygtighedscertificeret. I materialevalget er der fx tænkt på børnemiljø med fokus på det små i det store. Der er fokus på at arbejde med genbrug og bæredygtighed i den pædagogiske praksis, der beskrives således: "ikke noget er ingenting". Ligesom der er stor fokus på relationers betydning i det pædagogiske arbejde.

Tilsynet har været forberedt på personalemøder med hele personalegruppen, med fx gruppe drøftelser og fælles opsamling. Alle har bidraget med eksempler på pædagogisk praksis. Forældrebestyrelsen er blevet præsenteret for materialet. Det har ikke har været muligt at forberede tilsynet yderligere i forældrebestyrelsen.

---

2 - Observation for temaet sprog- med inspiration fra Læringmiljømodellen

Centralt for børns sprogtiltagelser er, at:

Læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale.

Det pædagogiske personale er bevidste om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene. Børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

2.1 - **Processer**

Der observeres på gensidige interaktioner.

A). Hvordan henvender pædagogisk personale sig til børnene.

B). Hvordan sætter pædagogisk personale ord på det, der sker i rutinesituationer og aktiviteter.

Besvarelse

A og B)

Der observeres at pp:

-benævner børnene med navn

-indgår i dialog med barnet fx ift. det barnet er optaget af og leger med

-sætter ord på barnets leg og udvider dialogen og legen med barnet

-benævner barnets handlinger

-benævner egne handlinger, fx ved at sige: jeg hjælper lige x, jeg går lige ud mm

-guider og anviser barnet ift. at tage tøjet på

- er i dialog med barnet om det næste, der skal ske, fx nu skal du finde dine støvler
  - anviser med ord og berøring fx ved at sige: kom, mens barnet tages i hånden
  - guider barnet og tilbyder hjælp fx ved at sige: har du brug for hjælp? eller: så hjælper jeg dig
  - anviser barnet fx ved at sige: ikke banke med hovedet, så kommer det til at gøre ondt
  - er nærværende og tilgængelig fx ved at gå rundt mellem børnene og sige: hvad så, hvordan går det?
  - guider barnet fx ved at sige: nej nej, vi kaster ikke med tingene
  - forbereder børnene på det, der skal ske, fx ved at sige: nu kommer x snart og hjælper jer
  - opmuntrer barnet fx til at kigge efter vanter
-
- sætter ord på barnets handlinger i legen, fx ved at sige: nu har vi høretelefoner på og vi hører musik
  - inddrager barnet i historielæsningen fx ved at sige: kan du fortælle hvad det er?
  - anviser i legen fx ved at sige: nu kan du ikke vælte den, når du ikke har været med til at bygge den
-
- indgår i dialog med børnene, fx ift. et spil hvor det drøftes om det er en motorcykel eller en crosser på billedet
  - benævner barnets handlinger overfor andre børn, fx ved at sige: x vil gerne hjælpe jer med at lede
  - følger barnets ideer og forslag ift. forståelse af spillet

2.2 - Læreplan

Der observeres på sammenhængen mellem dagtilbuddets beskrevne intentioner i læreplanen ift. temaet kommunikation og sprog og de fysiske rammer.

- A). Hvordan bidrager indretningen af det fysiske læringsrum til understøttelse af:
 børnenes sproglige udvikling
 interaktioner børnene imellem?
- B). Hvordan er sprogunderstøttende materialer tilgængelige for børnene?

Besvarelse

A og B)

I hele huset og på alle stuer observeres der sprogunderstøttende materiale fx:

- piktogrammer
- plancher med årstider, dyr mm
- bogstaver og tal
- rimeord
- dokumentation af aktiviteter fx med billeder, tekst, tegninger mm.
- udstillings af børnenes tegninger
- bøger, spil, papir/blyanter mm i børnehøjde
- kort med ideer til lege

2.3 - **Børneperspektiv**

Der observeres på, hvordan sprogbrug tilpasses det enkelte barn og den samlede børnegruppe

A). Hvordan taler pædagogisk personale med børnene om børnenes oplevelser og ideer?

B). Hvordan skifter pædagogisk personale mellem tale- og lytteposition?

Besvarelse

A og B)

Der observeres at pp:

-anvender tale og lytteposition

- er opmærksom på børnene og fx respondere på barnets henvendelse ift. at finde materiale til aktivitet

-anerkender barnets ideer og bygger mere på sammen med barnet.

-følger barnets perspektiv i legen, og hjælper fx med at finde rekvisitter

- spørger ind til barnets handling, fx ved at sige: er du på vej ud?

-sætter ord på barnets følelser og handlinger, fx ved at sige: blev legen lidt for vild

-indgår i dialog med barnet ud fra barnets perspektiv

-inddrager barnet i leg og spørger ind til hvad barnet gerne vil lave, fx ved at sige: hvad kunne du tænke dig at lege med, eller: du kan bare kigge ind til os senere, hvis du har lyst til at være med

-følger barnets initiativ og ønske, fx ift. at barn siger: jeg vil sidde ved dig, hvorefter barnet løftes op

-respekterer barnets ønske, fx ift. at et barn siger nej til en aktivitet, hvorefter pp siger: vil du sidde lidt alene, eller skal vi lege sammen?

-er nysgerrig på barnets perspektiv i dialogen og følger barnets interesse, fx ift. det der optager barnet, barnets familie mm.

2.4 - **Strukturer**

Der observeres på organisering og muligheder for arbejdet med sprogmiljøer.

A). Hvordan er fordelingen af børn og pædagogisk personale?

B). Hvordan gives der mulighed for, at børnene kan indgå i mindre fællesskaber?

Besvarelse

A og B)

Observationen er foretaget den 29. marts 2022 kl. 9.20-10.20

Der observeres i gul og grøn afdeling, hos hhv kålorme, sneglehuset, alrum, påfugle og bellis
Kålorme: ca. 10 børn og 2 pp fordelt i de forskellige rum, der er mulighed for forskellige aktiviteter og lege. Pp er i dialog med børnene og er tilgængelig og nærværende. Pp skifter mellem at være i leg og fordybelse med børnene og cirkulerer rundt mellem børnegrupperne.

Sneglehuset: ca. 8 børn og 3 pp i garderoben. Børnene er på vej til legepladsen. Børnene er fordelt i mindre grupper, i garderoben. Pp er nærværende og tilgængelig samt i dialog med børnene mens de guides i tøj og støvler mm. Når børnene er kommet i tøj venter de på en række på gulvet, mens pp trækker i tøj og er klar til at få børnene med ud. Der er flere børn på stuen, der leger/læser i bøger, indtil det bliver deres tur til at komme i garderoben.

Strukturen omkring garderoben virker genkendelig for børnene.

Alrum: ca. 10 børn og 2 pp. Der er forskellige aktiviteter i gang, der bygges med klodser, laves puslespil, motoriske udfoldelser, læses i bog mm. Børnene leger i mindre grupper og går mellem de forskellige aktiviteter/lege. 1 pp er placeret på gulvet og 1 pp veksler mellem at være i leg og cirkulere rundt og være deltagende i de børneinitierede aktiviteter. Pp er nærværende, tilgængelig og i dialog med børnene.

Påfugle: 3 børn og 1 pp spiller matador. Flere børn leger i mindre grupper fordelt på stuen og i de tilstødende lokaler. Der er forskelligt legetøj tilgængeligt for børnene. Der observeres forskellige børneinitierede aktiviteter. Pp deler opmærksomheden mellem spillet og børnene, der leger. Pp er nærværende og tilgængelig og i dialog med børnene.

Bellis: ca. 14 børn og 3pp fordelt på stuen og de tilstødende lokaler. Der observeres forskellige aktiviteter og lege, fx klippes der ved et bord, leges med lego og my little pony. Der er dialog med børnene ligesom pp er nærværende og tilgængelig for børnene. 1 pp veksler mellem at være i leg og aktiviteter med børnene samt gå til og fra børnenes aktiviteter/lege. Pp tilbyder at deltage i lege sammen med børnene og sætter aktiviteter i gang, som børnene kan deltage i, fx klippe og lave æsker.

---

3 - Det fælles pædagogiske grundlag

Pædagogiske Læringsmiljøer

Med afsæt i arbejdet med Det fælles pædagogiske grundlag, føres der tilsyn med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Desuden føres der tilsyn med, om der tages højde for børnenes perspektiver, og at den børneinitierede leg fremmes af det pædagogiske personale, der ligeledes værner om børnenes initiativer, fantasi og virkelyst.

Pædagogisk læreplan §8 og §9

Med afsæt i arbejdet med Det fælles pædagogiske grundlag, føres der tilsyn med, hvordan der i dagtilbuddet tages udgangspunkt i den pædagogiske læreplan som ramme for det pædagogiske arbejde og alle børn læring, herunder i arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer. Ligeledes føres der

---

tilsyn med arbejdet med den pædagogiske læreplan og evalueringskultur i dagtilbuddet.

3.1 - Pædagogiske Læringsmiljøer

Når der arbejdes med børns læring gennem hele dagen:

A). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med, at det pædagogiske læringsmiljø tager udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag

B). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med pædagogiske læringsmiljøer, der omfatter:

- Planlagte aktiviteter
- Daglige rutiner
- Børneinitierede aktiviteter

C). Hvordan rammesættes leg, således, at børnene inddrages i udformning og udvikling af leg?

Besvarelse

A, B og C)

Der arbejdes med det fælles pædagogiske grundlag; Barnesyn, Pædagogiske læringsmiljøer, Leg og Læring:

Fx ved at arbejde med kerneopgaven gennem følgende begreber: Tilsyn, tilknytning og stimuli, som sikrer kvalitet for børnene i deres hverdag.

Fx ved at der er fokus på at arbejde med relationers betydning ift. at skabe tryghed og læring for barnet. Der arbejdes fx i mindre legegrupper ud fra barnet og børnegruppens behov og interesser. Der er fokus på at have en legende tilgang ift. børns læring. Der arbejdes ud fra et grundlæggende barnesyn, hvor der lyttes til børnenes stemme og fx arbejdes med demokrati og medbestemmelse, ift. aktiviteter og indretning mm.

Fx ved at arbejde med børnemiljøer, der tilgodeser alle børns trivsel og udvikling. Ligesom der tænkes særlige indsatser ind i den almene pædagogiske praksis, således at alle børn føler sig som en del af fællesskabet.

Fx ved at pp er opmærksom på, at justere sig ud fra de tre læringsrum. Der arbejdes ud fra en fælles forståelse af, at det er pps ansvar at skabe og sikre den trygge og udviklingsstøttende relation ift. til det enkelte barn og børnegruppe. Fx arbejdes der med primær pædagog, ligesom hele personalegruppen arbejder med ICDP.

Der arbejdes med børns læring, trivsel, udvikling og dannelse gennem hele dagen. Det foregår i en vekselvirkning mellem planlagte aktiviteter, daglige rutiner og børneinitierede aktiviteter.

Der arbejdes fx med temaer og planlagte aktiviteter for en måned ad gangen. Det skaber tryghed og genkendelighed for barnet, og giver det enkelte barn mod til at deltage på egne præmisser. Der arbejdes differentieret i børnegruppen og gives plads til alle børns mulighed for deltagelse.

Der arbejdes med at give legen og børns selvorganiserede aktiviteter betydelig plads i hverdagen:

Fx ved at læringsmiljøet tilpasses børnegruppens behov og interesse. Der findes legetøj frem ud fra barnets behov og interesse, ligesom der anvendes visuel understøttelse af hvilke muligheder der er for leg, på stuerne.

Fx ved at være opmærksom på at følge barnets spor og tage udgangspunkt i barnets interesse, fx bamsedag, hvor børnene inddrages i at sætte rammerne for dagen.

Fx ved at pp er opmærksom på at være undersøgende sammen med børnene. Ligesom pp inspirerer til leg og sætter leg i gang. Pp er opmærksom på at justere sig ift. børnenes leg. Fx ved at følge børnenes spor og udvide på legen sammen med børnene. Ligesom pp er opmærksom på at så små frø, som børnene kan blive inspireret af og bygge videre på, fx strandskaller i sandkassen.

Vurdering: Fuldstændig opfyldelse

3.2 - Pædagogisk læreplan §8 og §9

A). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med den pædagogiske læreplan, herunder sammenhængen mellem læreplanstemaerne.

B). Hvordan arbejdes der med pædagogisk dokumentation som en del af den løbende evaluering, herunder inddragelse af børneperspektivet?

C). Hvordan arbejdes der ledelsesmæssigt med rammer for løbende evaluering, med henblik på udvikling af læringsmiljøer?

Besvarelse

A, B og C)

Der arbejdes med den pædagogiske læreplan som ramme for det pædagogiske arbejde:

Fx ved at arbejde med en ugestruktur og månedstemaer, der sikrer at der arbejdes med alle læreplanstemaer og sammenhænge hermed.

Fx ved at dagen er bygget op omkring moduler, som er et kendt stillads for alle børn. Der arbejdes i temaer og der er fokus på at følge børnenes spor. Det er kendetegnende for institutionen at børn og voksne er sammen om noget, ligesom det vægtes, at det skal være sjovt og inspirerende, at være barn i institutionen.

Fx ved at der tages udgangspunkt i den aktuelle børnegruppe og er opmærksomhed på at tilbyde det, der mangler, fx udeværksted som anvendes til at save, hamre og eksperimentere.

Der arbejdes med udvikling af en evalueringskultur som en del af arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer:

Fx ved at der arbejdes med pædagogisk dokumentation ud fra såvel, børne-, forældre- og personaleperspektiv. I børneperspektiv arbejdes der fx med billeder af temaer og aktiviteter ligesom børnenes udtryk bliver hængt op eller udstillet. Eller ved at børnene inddrages i at tage billeder af ting, der optager dem i institutionen. Der arbejdes med dokumentation til forældrene, fx ugeskriv via aula, eller billeder i institutionen, som børn og forældre kan tale ud fra.

Der arbejdes med evalueringskultur, hvor der fx sættes tid af til sparring i daglig praksis, på stue- og personalemøder, fx anvendes SMTTE model. Der er fokus på at se efter tegn hos børnene og inddrage børnenes stemme, fx ved at stille spørgsmål og tage med på råd. Derudover inddrages data, fx anvendes trivselsevalueringer, sprogvurderinger og relations- og positionsskemaer, som en del af evalueringskulturen.

Vurdering: Fuldstændig opfyldelse

3.3 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

---

4 - Tidlig Opsporing

I Aalborg Kommune er der på tværs af Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen fokus på forebyggelse samt tidlig indsats. I den forbindelse arbejdes der med en fælles metode for tidlig opsporing på 0-6 års området. Arbejdet med tidlig opsporing og heraf eventuel indsats, sker i et samarbejde mellem forældre og dagtilbud. Med dette udgangspunkt føres der tilsyn med, hvordan der arbejdes med tidlig opsporing og hvordan der samarbejdes med forældre, og eventuelt tværprofessionelt, om børns trivsel.

4.1 - A). Hvordan inddrager I børne- og forældreperspektivet i forbindelse med trivselsevalueringerne?

B). Hvordan justerer I pædagogiske læringsmiljøer på baggrund af egne og fælles refleksioner i forbindelse med trivselsevalueringerne?

C). Hvordan samarbejder I tværprofessionelt ved ekstra opmærksomhed eller bekymring ift. et barns trivsel?

Besvarelse

A, B og C)

Der arbejdes med tidlig opsporing og justering af de pædagogiske læringsmiljøer:

Fx ved at alle børn trivselsevalueres to gange årligt, hvor alle forældre får tilbagemelding på trivselsevalueringen. Der arbejdes med trivselsbeskrivelser og DPU. Der samarbejdes med forældrene om barnets trivsel og udvikling i den daglige dialog, ligesom der kontinuerligt og efter behov afholdes samtaler med forældrene. Hvor der fx tages udgangspunkt i trivselsbeskrivelser og -evalueringerne. I samtalerne med forældrene arbejdes der ud fra en tydelig struktur og metodik, der bidrager til kvalitet og målrettede samtaler. Det beskrives som et kendt og sammenhængende materiale for forældrene. Der er fokus på at tilbyde råd og vejledning ift. barnets trivsel og udvikling, ligesom der arbejdes differentieret i forældresamarbejde ud fra det enkelte barn og families behov.

Fx ved at de pædagogiske læringsmiljøer justeres ud fra det, der observeres, ligesom der bliver lyttet til det, børnene fortæller. Med udgangspunkt i det enkelte barn og børnegruppe justeres fx på børnesammensætningen i lege- og spisegrupperne.

Fx ved at der afholdes dialogmøder og samarbejdes med tværprofessionelle samarbejdspartnere ved behov. Dette både ift. konkrete problematikker samt vidensdeling ift. generelle forståelser for hele personalegruppen, fx Tryghedscirklen.

4.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Vurdering: Fuldstændig opfyldelse

---

5 - Sociale fællesskaber der rykker

Aalborg Kommune er der fastsat fælles principper for arbejdet med inklusion, der understreger, at inklusion handler om alle børn. De fælles principper er et vigtigt bidrag til omsætningen af ny dagtilbudslov og realiseringen af den styrkede pædagogiske læreplan. Arbejdet med inklusion tager udgangspunkt i principperne om børns aktive deltagelse i sociale fællesskaber, samarbejde og helhedsorientering samt fokus på udvikling.

På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan dagtilbuddet tilrettelægger praksis ud fra en fælles forståelse af begrebet inklusion, når der arbejdes med udvikling af pædagogiske læringsmiljøer og sociale fællesskaber der rykker.

- 5.1 - A). Hvordan organiserer I børnefællesskaber med plads til forskellighed, hvor alle børn har mulighed for aktiv deltagelse og hvor der er fokus på barnets ressourcer?
- B). Hvordan undersøger I barnets egen oplevelse af at være inkluderet?
- C). Hvordan samarbejder I med forældre om det enkelte barns oplevelse af at være en del af børnefællesskabet?

Besvarelse

A, B og C)

Der arbejdes med sociale fællesskaber som en del af det pædagogiske læringsmiljø:

Fx ved at der arbejdes ud fra en grundforståelse af relationers betydning, ligesom relations og positionsskemaer udfyldes to gange årligt. Der er fokus på, at arbejde med relationerne mellem børnene. Fx arbejdes der med et fælles ansvar, og en bevidsthed om at fællesskabet kan være med til at løfte den enkelte. Ligesom der tages udgangspunkt i børneperspektivet, fx ved at arbejde med venskaber eller spørge barnet hvem det gerne vil lege med.

Fx ved at tilrettelægge aktiviteter, der tilgodeser alle børns behov. Fx hvor pp støtter op om barnet ved at være tæt på ligesom det er ok at barnet trækker sig og er observerende, fx ift. samling og fælles leg. Der er opmærksomhed på at alle børn er inkluderet i børnefællesskabet, ligesom der støttes op om det enkelte barns muligheder for at indgå i fællesskabet.

Fx ved at der samarbejdes med forældrene om børnefællesskaberne. Fx ved at være i dialog om, hvordan der kan støttes op og inviteres ind i børnefællesskaberne, fx ift. fødselsdage og legeaftaler. Ligesom der fx samarbejdes med forældrene om barnets mulighed for deltagelse i børnefællesskabet, ved at synliggøre strukturen på dagen. Derudover holdes der arrangementer for forældre og søskende, fx international dag.

- 5.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Vurdering: Fuldstændig opfyldelse

---

6 - Sprog

I Aalborg Kommune skal alle børn sprogvurderes omkring 3,2 år og senest 2 måneder efter børnehavestart. Der udarbejdes i den forbindelse handleplaner i de tilfælde, hvor sprogvurderingerne giver anledning til opmærksomhed/indsatser. Som en del af arbejdet med den pædagogiske læreplan, skal der i dagtilbud arbejdes med kommunikation og sprog.

6.1 - A). Hvordan arbejder I med sprog og sprogstimulering i de pædagogiske læringsmiljøer?

B). Hvordan arbejder I bevidst med at være sproglige rollemodeller?

Besvarelse

I dagtilbuddet sprogvurderes alle børn omkring 3,2-års alderen og senest 2 måneder efter børnehavestart og der udarbejdes handleplaner: Ja - Alle børn sprogvurderes og der laves handleplaner. Resultaterne fra sprogvurderingen indgår i dialog med forældrene ved 3. mdrs. samtalen.

Der er fokus på at arbejde med sprogvurderingens resultater i den daglige, pædagogiske praksis samt fx i spisegrupper, legegrupper og sproggrupper.

A og B)

Der arbejdes med sprog og sprogstimulering med henblik på understøttelse af alle børns sproglige udvikling:

Fx ved at der er fokus på at arbejde med sproget alle tider og steder i den pædagogiske praksis. Der er fokus på at inspirere børnene med sprogunderstøttende materiale, der kan fange deres nysgerrighed, fx rimeord. Ligesom der fx anvendes eventyrfortælling, med konkrete og sang, der ligeledes beskrives, som en god indgang i det relationelle arbejde med fx flersprogede børn. Der arbejdes med fokus på at skabe kendskab til hinandens sprog.

Fx ved at der arbejdes med visuel struktur, fx en dagskalender, hvor børnene kan følge dagens struktur og aktiviteter. Der anvendes piktogrammer ift. hele børnegruppen samt individuelt ved behov. Ligesom der fx anvendes en oversigt over legegrupper mm, opdelt i farver.

Fx ved at anvende digitale hjælpemidler i kommunikationen med børn og forældre, når der er behov for det.

Der arbejdes bevidst med at være sproglig rollemodel fx ved at være opmærksom på måden der tales på, lyttes til hinanden og gives anerkendelse. Der arbejdes billedeligt med begreber fx som "kaktus" ord, der gør ondt. Ligesom den cirkulære samtale anvendes ved behov.

6.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Vurdering: Fuldstændig opfyldelse

7 - Sundhed

I Aalborg Kommune er der en særlig sammenhæng mellem sundhedspolitikken og FN's verdensmål nr. 3 om at "sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper". Det indebærer, at børnemiljøet skal vurderes med børnenes øjne, ligesom børnenes oplevelser af børnemiljøet skal inddrages i vurderingen af børnemiljøet, afhængigt af børnenes alder og modenhed. Der lægges vægt på, at børnene inddrages i forbindelse med forhold, der vedrører dem selv, jf. FN's Børnekonventions artikel 12 om barnets ret til at give udtryk for sin mening og krav på, at denne mening respekteres. Arbejdet med sundhed og børnemiljøet omhandler desuden måltidskultur, herunder dagtilbuddets arbejde med læring i forbindelse med måltidet: rammen om måltidet, det sunde måltid og lighed i sunde vaner. På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø fremmer børns trivsel, sundhed, udvikling og læring. Ligeledes hvordan børnemiljøet vurderes i et børneperspektiv.

- 7.1 - A). Hvilke overvejelser gør I jer i forbindelse med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø således, at det styrker trivsel, udvikling, læring og dannelse hos børnene?
- B). Når børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, hvordan arbejder I så med at inddrage børnene i denne vurdering?
- C). Hvordan arbejder I med børns læring før-under og efter måltider?

Besvarelse

A, B og C)

Der arbejdes med børnemiljøer vurderet i et børneperspektiv:

Fx ved at institutionen er bæredygtighedscertificeret, ligesom der er taget højde for børnemiljøet i materialevalg, æstetik, lyd-dæmpning mm. Hvor der ligeledes gøres overvejelser over at indretning, udstilling og ophængt materiale mm. skal pirre til børnenes nysgerrighed.

Fx ved at børnenes egne udtryk udstilles, fx børnenes tegninger mm.

Fx ved at der er overskuelighed ift. legetøjet, ligesom der er legestationer og angivet visuelle muligheder for leg, i form af billeder.

Fx ved at arbejde med sundhed i samarbejde med køkkenet. Der arbejdes fx med fokus på at køkkenet som en del af pædagogisk praksis. Fx i temaer om hvor maden kommer fra, at gå på opdagelse i smage mm. Ligesom madplanen fx understøttes visuelt.

Der arbejdes med sammenhængen mellem måltider som læringsmiljø og børns læring:

Fx ved at der arbejdes med rutiner omkring måltidet, som børnene kender og følger. Der er fokus på læringsmiljøet omkring måltidet, hvor pp er opmærksom på at barnet lærer at lytte til egne oplevelser, fx ift. selv at øse maden op.

Ligesom der arbejdes med madmod og barnets stemme fx respekteres ift. at smage på maden.

Der er fokus på dialogen omkring måltidet. Fx hjælper pp med at alle børn får sagt noget og der lyttes til barnets stemme.

7.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Besvarelse

Tilsynet peger på følgende udviklingspunkter:

I tillæg til det allerede eksisterende arbejde, kan der med fordel arbejdes videre med inddragelse af børneperspektivet i en vurdering af børnemiljøet, fx med fokus på systematik og metodevalg.

Vurdering: Omfattende opfyldelse

8 - Overgange

I Aalborg Kommune skal der skabes helhed og sammenhæng for alle børn i pædagogiske tilbud og overgange mellem disse med udgangspunkt i den forståelse, at det er forældrene, der følger barnet gennem hele dets liv og at barnet og forældrenes ressourcer er i centrum. En sammenhængende overgang i Aalborg Kommune bygger på gældende politik på området.

Det gælder både i overgange fra hjem til dagpleje/vuggestue og i overgange fra dagpleje/vuggestue til børnehave, i overgange mellem dagtilbud samt i overgange fra børnehave til skole.

På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan der skabes sammenhængende overgange til og fra dagtilbud, mellem dagtilbud og skole, samt hvordan der samarbejdes med forældre herom.

8.1 - A). Hvordan skaber I en sammenhængende overgang for alle børn og forældre til og fra dagtilbud?

B). Hvilke tegn ser I på, at børnene oplever sammenhængende overgange og hvordan justerer I pædagogisk praksis herefter?

C). Hvad kendetegner jeres læringsmiljø det sidste år i dagtilbuddet så der skabes sammenhæng med børnehaveklassen?

Besvarelse

A, B og C)

Der samarbejdes med forældre og evt. andre relevante aktører omkring tryghed i overgange:

Fx ved at den daglige dialog med forældrene vægtes. Der samarbejdes systematisk med forældrene ift. opstartssamtaler, 3 mdr. samtaler, samtaler ift. skolestart og ved behov. Ligesom der tilbydes kontinuerlig opfølgning.

Fx ved at der arbejdes ledelsesmæssigt og strukturelt med de daglige overgange, fx ift. mødeplanen, hvor det er de samme pp, der åbner og lukker institutionen. Ligesom der er fokus på koordinering mellem stuerne på de forskellige afdelinger, således der fx skabes plads i garderoben og på toilettet, til en mindre gruppe af børn.

Fx ved at der arbejdes ud fra en samarbejdsaftale med distriktsskolen.

Ligesom der arbejdes differentieret med den aktuelle skole, ud fra barnets og familiens behov.

Fx ved at der arbejdes med grundlæring ift. at gå i skole, hvor dagens struktur, frikvarter mm følges. Der arbejdes med overgangsmarkører. Der arbejdes i en legende tilgang, hvor børnene præsenteres for forskellige kontekster, ligesom der fx arbejdes med relationer, arbejdshukommelse, selvhjulpethed og at kunne mestre. Der arbejdes med demokrati, og fx stemmes der om indretningen på stuen. Ligesom der ift. det enkelte barn kan være færdigheder mm der i samarbejde med forældrene øves inden skolestart.

Fx ved at der arbejdes med håndholdt overgang til og fra dagtilbud, som tilrettelægges individuelt. Der arbejdes ud fra et klart formål og en opmærksomhed på at ingen giver slip før en anden tager over. Ved behov anvendes overgangsbeskrivelser.

8.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Vurdering: Fuldstændig opfyldelse

